

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет/інститут - педагогічний

Кафедра - соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Технології роботи з дитячими і молодіжними громадськими
організаціями

Освітня програма Соціальна педагогіка

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “ 26 ” серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Технології роботи з дитячими і молодіжними громадськими організаціями
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Викладач (-і)	Дідух Ірина Ярославівна
Контактний телефон викладача	+380673420106
Е-mail викладача	Dija30975@gmail.com
Формат дисципліни	Очна
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 3 (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до узгодженого графіка протягом навчального семестру. Також консультації у день проведення лекцій чи практичних занять. Можливі консультації через Інтернет ресурси за попередньою домовленістю. Обговорення індивідуально вибраних студентом питань з тематики лекційного курсу та самостійної роботи
2. Анотація до курсу	
Предметом вивчення навчальної дисципліни є система дитячих і молодіжних громадських організацій та особливості роботи соціального педагога в умовах дитячої та молодіжної організації.	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета навчальної дисципліни - сформувати готовність майбутніх соціальних педагогів до соціальної роботи з дітьми й молоддю в умовах дитячої та молодіжної організації.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розкриття змісту нормативно-правових документів, що стосуються особливостей діяльності дитячих та молодіжних організацій; - ознайомитися з історичним розвитком дитячого та молодіжного громадського руху в Україні; - оволодіння методами й формами соціальної роботи з дітьми та молоддю в громадських організаціях; - формування емоційно-позитивного відношення здобувачів щодо здійснення соціальної роботи з дітьми й молоддю в громадських організаціях та неформальних об'єднаннях. 	
4. Компетентності	
<p>Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи.</p> <p>Загальні компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; - здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; - здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; - знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; - здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; <p>Спеціальні / фахові</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах; - здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів; 	

- здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад;
- здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи;
- здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту; - здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм;
- здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

5. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

Вміти:

- здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних завдань і встановлювати причинно наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами;
- формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної (соціально-педагогічної) проблеми;
- використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів;
- ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід;
- демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень;
- демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7	231 Соціальна робота Соціальна педагогіка	4	

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Молодіжний і дитячий рух в Україні: витоки і становлення.	Лекція	Основна та додаткова література	Опрацювати текст лекції, визначені джерела (2год)		Протягом семестру
Тема 2. Громадські дитячі та молодіжні організації як суб'єкт і об'єкт соціально-педагогічної	Лекція	Нормативні акти, основна та додаткова література	Опрацювати текст лекції, визначені джерела (2год)		Протягом семестру

<p>діяльності.</p> <p>Тема3. Роль та місце громадських організацій в сучасному суспільстві.</p> <p>Тема4. Дитячі громадські організації як інститут в системі соціального виховання</p> <p>Тема5. Нормативно-правові аспекти діяльності громадських організацій.</p> <p>Тема6. Види, кількість та особливості діяльності громадських організацій соціальної сфери.</p> <p>Тема 7. Особливості розвитку сучасних дитячих організацій</p> <p>Тема8 Діяльність соціального педагога в дитячих та молодіжних громадських організаціях.</p> <p>Тема 9</p>	<p>Лекція</p> <p>Лекція</p> <p>Лекція</p> <p>Лекція</p> <p>Семінар</p> <p>Семінар</p>	<p>Основна та додаткова література нормативні акти</p> <p>Основна та додаткова література Інтернет-джерела</p> <p>Нормативні акти, основна та додаткова література</p> <p>Основна та додаткова література Інтернет-джерела</p> <p>Основна та додаткова література, інтернет ресурси</p> <p>Основна, додаткова література та інтернет ресурси</p>	<p>Опрацювати текст лекції, визначені джерела (2год)</p> <p>Опрацювати текст лекції, визначені джерела (2год)</p> <p>Опрацювати текст лекції, визначені джерела (2год)</p> <p>Опрацювати текст лекції, визначені джерела (2год)</p> <p>Підготувати питання семінару, творчі та самостійні завдання</p> <p>Підготувати питання семінару, завдання для роздумів, медіа-презентації</p>	<p>Протягом семестру</p> <p>Протягом семестру</p> <p>Протягом семестру</p> <p>Протягом семестру</p> <p>5 балів відповіді за теоретичні питання, 5 балів-творчі та самостійні завдання</p> <p>5 балів відповіді за теоретичні питання, 5 балів-самостійні завдання</p>	<p>Протягом семестру</p> <p>Протягом семестру</p> <p>Протягом семестру</p> <p>Протягом семестру</p> <p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p> <p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
---	---	--	--	---	---

<p>Основні напрямки діяльності соціального педагога в дитячих та молодіжних організаціях</p> <p>Тема 10 Історія розвитку неформальних молодіжних об'єднань.</p> <p>Тема 11. Формування національної свідомості молоді в дитячих та молодіжних громадських організаціях.</p> <p>Тема 12. Професійна підготовка соціального педагога: знання та вміння необхідні для роботи з дитячими та молодіжними організаціями.</p> <p>Тема 13. Зарубіжний молодіжний та дитячий рух.</p> <p>Тема 14 Зміст діяльності громадських організацій у</p>	Семінар	Основна, додаткова література та інтернет ресурси	Підготувати питання семінару, творчі та самостійні завдання	5 балів відповіді за теоретичні питання, 5 балів-творчі та самостійні завдання	Протягом семестру згідно з розкладом занять
	Семінар	Основна, додаткова література та інтернет ресурси	Підготувати питання семінару, творчі та самостійні завдання, завдання для роздумів	5 балів відповіді за теоретичні питання, 5 балів-творчі та самостійні завдання	Протягом семестру згідно з розкладом занять
	Семінар	Основна, додаткова література та інтернет ресурси	Підготувати питання семінару, творчі та самостійні завдання, завдання для роздумів	5 балів відповіді за теоретичні питання, 5 балів-творчі та самостійні завдання	Протягом семестру згідно з розкладом занять
	Семінар	Основна, додаткова література та інтернет ресурси	Підготувати питання семінару, творчі та самостійні завдання, завдання для роздумів	5 балів відповіді за теоретичні питання, 5 балів-творчі та самостійні завдання	Протягом семестру згідно з розкладом занять
	Семінар	Основна, додаткова література та інтернет ресурси	Підготувати питання семінару, творчі та самостійні завдання	5 балів відповіді за теоретичні питання, 5 балів-творчі та самостійні завдання	Протягом семестру згідно з розкладом занять

вирішенні соціальних проблем дітей та молоді.	Семінар	Основна, додаткова література та інтернет ресурси	Підготувати питання семінару, творчі та самостійні завдання	5 балів відповіді за теоретичні питання, 5 балів-творчі та самостійні завдання	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 15 Теорія самовиховання як фундаментальна основа соціально-педагогічної діяльності сучасних молодіжних об'єднань.	Семінар	Основна, додаткова література та інтернет ресурси	Підготувати питання семінару, творчі та самостійні завдання	5 балів відповіді за теоретичні питання, 5 балів-творчі та самостійні завдання	Протягом семестру згідно з розкладом занять

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною і ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи (див. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника») Загальні 100 балів включають: 50 балів за самостійну роботу, 35 балів за практичні заняття, 15 балів за контрольну роботу.
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань
Семінарські заняття	Оцінюються по п'ятибальній системі.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу - 50 балів.

7. Політика курсу

Політика курсу полягає у дотриманні Етичного Кодексу. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2

8. Рекомендована література

Нормативні акти

1. Конвенція ООН про права дитини, 1991р. – К.: АТ "Видавництво "Столиця", 1997. – 32 с.
2. Конституція України, 1996р. – Ст.ст. 36-37.
3. Декларація "Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні" (15.12.1992)
4. Про молодіжні та дитячі громадські організації: Закон України 1998 р. із змінами і доповненнями 2001 р., 2006 р. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1999, N 1, ст.2)

5. Про освіту : Закон України (23.03.1996)
6. Про об'єднання громадян: Закон України 1992 р.
7. Про охорону дитинства: Закон України від 26.04.01 р. // Офіційний вісник України. – 2001. – № 22. – Ст. 94.
8. Про позашкільну освіту: Закон України (22.06.2000)
9. Про соціальну роботу з дітьми та молоддю: Закон України. – ВВР, 2001, N 42, ст.213.
10. Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні: Закон України (05.02.1993).

Основна література

1. Балдинюк О.Д. Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України: Навчальний посібник / Уклад. О.Д. Балдинюк. – Умань: РВЦ «Софія», 2010. – 192 с.
2. Балдинюк О.Д. Робота соціального педагога з дитячими та молодіжними організаціями: Словник-довідник / Уклад. О.Д. Балдинюк. – К.: Науковий світ, 2007 – 96 с.
3. Безпалько О.В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі: Навч.посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009.- 208 с.
4. Бондарь Л. Введение в скаутинг / Л. Бондарь. – Женева, 1996. – 191 с.
5. Вайнола Р.Х. Технології соціально-педагогічної роботи: Курс лекцій для студентів спеціальності 6.010106 “Соціальна педагогіка” денної та заочної форми навчання. – К.: КМПУ імені Б.Грінченка, 2008. – 152 с.
6. Головенько В. Український молодіжний рух у ХХ столітті: історико-політологічний аналіз основних періодів / В. Головенько. – К. : АЛД, 1997. – 160 с.
7. Гончарові Т. Дитячі громадські організації України – на захисті прав та інтересів дітей // Початкова школа. – 2000. – №8. – С. 11-16.
8. Дитячі громадські об'єднання як стратегічно значущий ресурс держави. Р.Охрімчук// Світ виховання. – №6. – 2006. – С. 9-12.
9. Дитячі громадські організації. – Х.: Вид. гр. «Основа», 2004.-192с. – (Б-ка ж. «Управління школою»; Вип.10 (22).
10. Дитячі об'єднання України.//Шкільний світ. – №21-23, червень 2004. – 128 с.
11. Завацька Л.М. Технології професійної діяльності соціального педагога. Навчальний посібник для ВНЗ. – К.: Видавничий дім “Слово”, 2008. – 240 с.
12. Концепція дитячого руху в Україні. Р.Охрімчук, Л.Сніцар, Л.Шелестова, О.Кравченко, А.Зайченко // Шкільний світ. – №48, грудень 2006. – С. 11-17.
13. Корнієвський О. Молодіжний рух та політичні об'єднання в сучасній Україні / О.Корнієвський, В.Якушин. – К. : Київське братство, 1997. – 130 с.
14. Лісовець О.В. Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України: навч. посіб. / О.В.Лісовець. – К.: ВЦ «Академія», 2011. – 256 с.
15. Молодіжний рух України. Довідник. Частина I. – К., 1996.
16. Молодіжний рух в Україні . Довідник. Частина II. – К., 1998.
17. Охрімчук Р.М. Дитячі об'єднання України у вимірах минулого та сучасного : довід.-посіб. / Р.М. Охрімчук, Л.М. Шелестова. О. В. Кравченко ; Ін-т проблем виховання АПН України. Лабораторія дитячих об'єднань. – К. ; Луганськ : Альма-матер, 2006. – 255 с.
Соціальна педагогіка: мала енциклопедія /За заг ред. проф. І.Д.Звереві – К.: Цен
18. учбової літератури, 2008. – 336 с.
19. Соціальна педагогіка: Підручник. 4-е вид., випр. та доп. /За ред. проф. А.Й.Капської. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 488 с.
20. Соціальна педагогіка: словник-довідник /За заг. ред. Т.Ф.Алексєєнко. -Вінниця: Планер, 2009. – 542 с.
21. Соціальна педагогіка: теорії і технології: Підручник /За ред. І.Д.Звереві. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 316 с.
22. Соціальна робота з підлітками та молоддю: проблеми, пошуки, перспективи / За заг. ред. Пінчук І.М., Толстоухової С.В. – К.: УД ЦССМ, 2000. Випуск 1. – 276 с.
23. Соціальна робота: технологічний аспект /за ред. проф. А.Й.Капської. – К.: ДЦССМ, 2004. – 364 с.

Список додаткової літератури

1. Бондарь Л. Скаутинг: книга для скаутов / Л. Бондарь. – Женева, 1993. – 175 с.

2. Головенько В. А. Характерні риси комсомольсько-піонерського періоду українського молодіжного руху / В. А. Головенько // Український соціум. – 2004. – № 3. – С. 34-47.
3. Головенько В. Український молодіжний рух: історія і сьогодення / В.Головенько, О.Корнієвський. – К.: Наукова думка, 1994. – 111 с.
4. Гончарова Т. Дитячі громадські організації України - на захисті прав та інтересів дітей / Т. Гончарова // Початкова школа. – 2000. – № 8. – С. 11-16.
5. Грибанова Г. И. Скаутизм как воспитательная система // Педагогика. – 1992. – №6.
6. Громада як осередок соціальної роботи з дітьми та сім'ями: Метод. матеріали для тренера/ Авт.-упор.: О.В.Безпалько, Т.П.Авельцева, О.М.Петрик, Г.О.Притиск; Під заг. ред. І.Д.Звереві. – К.: Наук. світ, 2004. – 69 с.: іл. – (Б-чка соц. працівника/ соц. педагога).
7. Гурин Э.А. Пионерия и скаутизм: от конфронтации к сотрудничеству. К., 1991.
8. Диба С.Основні тенденції розвитку скаутського руху в сучасному світі// Шлях освіти. – №3. – 2004. – С. 24-28.
9. Довбищенко В. Скаутинг: Слов.-довід.: [Дані про Скаутинг як молодіж. рух і вихов. систему] / В.Довбищенко, О.Решетніков // Завуч. – 2001. – Черв. (№ 17/18). – С.46-53.
- 10.История ВЛКСМ и Всесоюзной пионерской организации им. В. И. Ленина/ Под ред. В.А.Сулемова. – М., 1983.
- 11.Методика роботи в літньому оздоровчому таборі: Навч. посібник для педагогів серед, закл. освіти та позашкільн. закл., викл. і студентів вузів I-II-III-IV рівнів акредитації МО України // Укл. Є.І. Коваленко, А.І. Конончук, І.М. Пінчук, В.М. Солова. - К.: ІЗМН, 1997.-280 с.
- 12.Музиченко Я. Пласт – в кожну душу: Національна скаутська організація Пласт може стати провідною в молодіжному русі України: [Про діяльн. орг.] / Я.Музиченко // Україна молода. – 2004. – 12 лют. (№ 26). – С. 11.
- 13.Несевря В. Многодневные игры скаутов / В.Несевря // Нар. образование. – 2001. – №3. – С. 176-178.
- 14.Охрімчук Р. Дитячі об'єднання України: пріоритет пізнавального інтересу у КРОКСі / Р.Охрімчук // Шкіл. світ. – 2004. – Січ. (№ 1). – С. 16-17.
- 15.Охрімчук Р. Життєвий простір дитячих об'єднань України / Р.Охрімчук // Шкіл. світ. – 2003. – Верес. (№ 34). – С. 7.
- 16.Охрімчук Р. Якщо ваша дитина обере "КРОКС" / Р. Охрімчук // Початкова школа. – 2003. – № 11. - С. 60-61,
- 17.Охрімчук Р. Якщо ваша дитина обере Гайдинг / Р. Охрімчук // Початкова школа. – 2004. – № 4. – С. 51-52.
- 18.Поліщук Ю.Й. Соціально-педагогічна діяльність сучасних громадських молодіжних об'єднань в Україні: Монографія. – Тернопіль: ТНПУ, 2005. – 432 с.

Інтернет-джерела

87-річна історія піонерського руху в Україні цікава, суперечна, повчальна, актуальна... – Режим доступу: <http://www.fdo.org.ua/pioneer.htm>

Дитячі та юнацькі організації України («Пласт», «Сокільський Доріст», «Курінь» та інші). – Режим доступу: <http://ua.textreferat.com/referat-13098-1.html>

Дитячі та юнацькі громадські організації. – Режим доступу: http://ebk.net.ua/Book/pedagogics/volkova_pedagogika/part2/2607.htm

Дитячі та юнацькі організації. – Режим доступу: http://ped.sumy.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=25:-si&catid=5&Itemid=160

Дитячі та підліткові організації скаутів і піонерів в Україні. – Режим доступу: http://209.85.135.132/search?q=cache:3o34wwdmg_EJ:http://www.history.org.ua/?l=EHU&verbar=Dytyachi_organizacii_skautiv&abcvar=5&bbcvar=10

Солонтей І. Історія виникнення та становлення молодіжного руху в Україні – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.molod.lviv.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=62:2009-07-28-19-57-53&catid=6:2008-12-17-18-09-04&Itemid=2

Розвиток українського шкільництва у період між першою і другою світовими війнами. – Режим доступу: http://www.ukrreferat.com/lib/pedagog/ist_pedagog/13.htm

Хто є хто у молодіжній політиці України. Сайт. – Режим доступу: <http://www.whoiswho.org.ua/>

Викладач Дідух Ірина Ярославівна